

Belang pleegkind staat voorop

Nieuw Intersectoraal Decreet Pleegzorg erkent de grote kracht van pleeggezinnen

- ▶ Pleegzorg is voortaan de eerste keuze bij uithuisplaatsing
- ▶ Bestaande pleegzorgdiensten fuseren tot vijf provinciale diensten
- ▶ Er blijven toch nog gewichtige vragen

Ilse VAN HALST

Het Decreet Pleegzorg dat op 1 januari in werking trad, schuift pleegzorg uitdrukkelijk naar voren als de eerste keuze bij uithuisplaatsing van een kind of volwassene met een beperking. Uithuisplaatsing betekent dat een kind tijdelijk niet thuis woont, maar in een pleeggezin of in een instelling.

„Dat geeft ondubbelzinnig aan dat onze samenleving een grote kracht toekent aan pleegzorg”, zegt Niels Heselmans van Pleegzorg Vlaanderen. Momenteel vangen 4.445 pleeggezinnen in Vlaanderen 4.637 pleegkinderen en pleegjongeren, en 409 pleeg-gasten op. „Kwetsbare kinderen en jongeren vinden geborgenheid en nestwarmte eerder in een gezin dan in een instelling of internaat”, beaamt Els Van Achter van de Vlaamse Vereniging voor Pleeggezinnen. „Positief is ook dat de jeugdrechter voortaan moet motiveren waarom hij of zij een kind bij uithuisplaatsing niet in pleegzorg plaatst.”

Het decreet hertekent het pleegzorglandschap ingrijpend. Dat was nodig, meent Niels Heselmans. „Het ging om heel wat verschillende diensten die opgedeeld waren in vier sectoren: Kind & Gezin, Bijzondere Jeugd-

zorg, het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en de psychiatrie. Dat versnipperde de dienstverlening. Nu fuseren alle diensten tot vijf, één per provincie, waar alle know-how wordt gebundeld. Die vijf zullen sterk inzetten op samenwerking. Dat moet de doeltreffendheid van de dienstverlening ten goede komen. Wij zullen er alvast over waken dat het persoonlijke karakter van de dienstverlening, ondanks de schaalvergroting, behouden blijft.”

Ook de opdeling van pleegzorg in vier vormen is een stap vooruit, meent Els Van Achter, zelf pleegouder sinds 2001. Ze ving kinderen zowel langdurig op als in crisissituaties. „Perspectiefbiedende pleegzorg, waarbij een kind langdurig wordt opgevangen, vraagt een andere begeleiding en vergoeding dan crisisopvang, waarbij een kind voor een beperkte periode – bij het nieuwe decreet kan dat twee we-

„Pleegouders hebben nog steeds geen recht op ouderschapsverlof en ze hebben geen juridisch statuut. Jammer”

ken zijn – geplaatst wordt als een time-out, terwijl intussen een definitieve oplossing wordt gezocht.”

Niels Heselmans vult aan: „Bij perspectiefbiedende pleegzorg wordt nu duidelijk gesteld dat de opvoedingsverantwoordelijkheid voor het pleegkind voor lange tijd bij de pleegouders ligt. Terwijl de jeugdrechter een kind voorheen slechts één jaar kon plaatsen, wordt dat nu opgetrok-

ken naar drie jaar. Dat biedt een echt perspectief.”

Bovendien worden pleegouders nu daadwerkelijk gehoord over de nazorg van hun pleegkind wanneer dat na een plaatsing terugkeert naar het eigen gezin, weet Heselmans. „Dat is een erkenning van de inzet van pleeggezinnen.”

Het nieuwe decreet giet voorts de mogelijkheid om pleegzorg te combineren met andere vormen van zorg in een wettelijk kader. Els Van Achter: „Ook kinderen met een beperking, bijvoorbeeld, die tijdens de week in een internaat of instelling verblijven, kunnen voortaan 's weekends bij pleegouders terecht. Voorheen gebeurde dat slechts op vrijwillige basis en zonder begeleiding.”

Naast de provinciale pleegzorgdiensten wordt tegen maart de nieuwe organisatie Partners in Pleegzorg opgericht. „Daarbij worden alle doelgroepen betrokken: pleeggezinnen, pleegkinderen, hun ouders en de pleegzorgdiensten”, legt Heselmans uit. „Zij kunnen er in dialoog gaan met elkaar over het reilen en zeilen van de pleegzorg in Vlaanderen en structureel advies formuleren aan het beleid.”

Ondanks de talrijke pluspunten zijn er nog enkele hiaten. Van Achter en Heselmans stellen eensluidend: „We vinden het jammer dat pleegouders nog steeds geen recht hebben op ouderschapsverlof en dat ze evenmin een juridisch statuut hebben. Dat is echter federale materie, terwijl het decreet een Vlaamse aangelegenheid is. Toch blijven we daarvoor ijveren.”

Info via het gratis nummer van Pleegzorg Vlaanderen 0800 30 181, www.pleegzorgvlaanderen.be of op www.pleegouders.be.

STANDPUNT

Bert CLAERHOUT

Vaticaanse vragen over het gezin maken heel wat los

„ In ons dossier op de bladzijden 10 en 11 belichten we de krachtlijnen die een team van experts naar voren haalde uit de antwoorden op de vragenlijst over huwelijk en gezin, die Kerk & leven op 27 november 2013 publiceerde. Die publicatie kwam er nadat het Vaticaan had bekendgemaakt dat het met het oog op de buitengewone bisschoppensynode over het gezin, dit najaar in Rome, de mening van zoveel mogelijk gelovigen wilde kennen over gevoelige thema's zoals anticonceptie, echtscheiding en homohuwelijk. Daartoe werd een vragenlijst opgesteld en verspreid. Net zoals sommige buitenlandse collega's beslisten de Belgische bisschoppen die aan een breed publiek voor te leggen. Dat gebeurde via Kerk & leven en *Dimanche*, en online via Kerknet.

Het is bemoedigend dat heel wat van onze lezers ingingen op de uitnodiging om over de vragenlijst te reflecteren, erover met anderen te discussiëren en hun bevindingen aan de bisschoppenconferentie te bezorgen. Dat bewijst dat velen zich nog steeds om de christelijke huwelijks- en gezinsmoraal bekommeren. Uit de resultaten leren we dat het contrast tussen de leer en de dagelijkse praktijk vooral groot is over kunstmatige voorbehoedmiddelen.

Humanae vitae, de encycliek die in 1968 werd gepubliceerd en het gebruik van kunstmatige voorbehoedmiddelen afwees, krijgt nog weinig begrip. Dat verklaart wellicht mee waarom veel respondenten de Kerk nu verwijten dat ze niet of onvoldoende beseft wat verantwoord ouderschap in de realiteit betekent. Ongehuwd samenleven is voor veel gelovigen immers geen discussiepunt meer. Veel respondenten hopen ook dat gescheiden en hertrouwde gelovigen weer te communie mogen gaan.

Een en ander illustreert eens te meer de moeilijke situatie van de Kerk sinds de publicatie van *Humanae vitae*. Velen die destijds op meer openheid van Rome hadden gehoopt, bleven ontgoocheld achter of haakten af. Anderen legden de leer van de Kerk over het verbod op kunstmatige voorbehoedmiddelen probleemloos naast zich neer. Heel wat theologen en priesters beroepen zich in die materie trouwens op het geweten, waardoor ze een milder standpunt innemen dan het leerzeg. Hoe dan ook berokkende de verdeeldheid daarover de Kerk de afgelopen vijfenveertig jaar veel schade. Intussen veranderde immers ook de tijdgeest. Begrippen zoals gehoorzaamheid en verantwoordelijkheid kregen na Vaticanum II een heel andere betekenis. Velen nemen het niet meer dat Rome hun seksuele gedrag tot in het echtelijke bed wil vastleggen.

Daarbij kwam dat de leer van de Kerk – en niet alleen op het seksuele terrein – door dat alles steeds minder als relevant werd aangezien. Ook bij ons valt het op hoe vaak de standpunten van het Vaticaan – bijvoorbeeld over bio-ethiek en euthanasie, maar ook over sociale zaken – door de media steevast worden genegeerd. Op zich is dat geen goed teken. Wat is een samenleving immers waard als ze zich niet meer door de religies laat bevragen?

Hoe moet het nu verder? De verwachtingen zijn hooggespannen. Wereldwijd groeit de hoop dat de Kerk alsnog evolueert naar een minder krampachtige en meer open houding tegenover de beleving van de seksualiteit. Helaas leiden hooggespannen verwachtingen vaak tot grote teleurstellingen en die kunnen we in de Kerk nu missen als kiespijn. Hoe dan ook geeft paus Franciscus blijk van openheid en zin voor verandering. Met zijn initiatief om zoveel mogelijk gelovigen bij de bisschoppensynode over het gezin te betrekken, steekt hij alvast de nek uit en plaatst hij – ongeacht wat de resultaten van de vragenlijst ook uitwijzen – de bisschoppen voor een zware verantwoordelijkheid. Afwachten nu hoe daar verder wordt mee omgegaan. Feit is dat nooit eerder met zoveel belangstelling naar een bisschoppensynode werd uitgekeken. Laat dat voor de Kerk op zich al een hoopvol teken zijn. ”

Geborgenheid vind je eerder in een gezin dan in een instelling. © Pleegzorg Vlaanderen